

موضوع : تأثیر رنگ در فرهنگ پوشش

تهیه کنندگان:

نجمه السادات موسوی نسب

زهرا عبادی مطلق

زهرا جوکار

استاد راهنما: سرکار خانم علوی مهر

فهرست

۳.....	مقدمه.....
۴.....	چکیده.....
۵.....	تاریخچه.....
۶.....	واژه حجاب.....
۶.....	پوشش در زبان شاعران.....
۶.....	پوشش ایرانیان بعد از اسلام.....
۹.....	فلسفه حجاب.....

- پوشش زنان در دوره امامت امام صادق تا دوران امام زمان..... ۱۴
- در خصوص فلسفه حجاب آیات و روایات آن چیست؟..... ۱۷
- پوشش و فلسفه آن در قرآن کریم..... ۱۸
- فلسفه حجاب از دیدگاه معصومین..... ۲۳
- حجاب فاطمی..... ۲۳
- حجاب عاشورایی..... ۲۳
- پوشش و عفاف در احادیث و روایات معصومین..... ۲۴
- تأثیر رنگ در پوشش از نظر قرآن و روایات..... ۲۵
- تأثیر رنگ های لباس و نظر اسلام..... ۲۸
- رنگ حجاب..... ۳۳
- رابطه اقتضائات محیطی و پوشش..... ۳۶
- حدود پوشش از نظر اسلام..... ۳۸
- نتیجه..... ۴۲
- منابع..... ۴۳

مقدمه

در دنیای امروز که علم به سرعت در حال پیشرفت و تحول است، حیات بخش اسلام، حرفهای بسیار زیادی برای گفتن دارد؛ که از آن جمله می توان به مسئله پوشش اشاره کرد. اسلام پوشش را برای مرد و زن واجب دانسته و برای هر کدام حدودی در نظر دارد. و از اینکه مسلمان لباسی را بپوشد که موجب انگشت نما شدن او شود بیزاری جسته است.

انسان در هر عصر و زمان می کوشد که متناسب با فرهنگ جامعه خود رفتار کند و البته باید ابتدا آن فرهنگ را به محضر اسلام ببرد و آن را با موازین اسلامی تطبیق دهد و بعد رهرو آن شود. هم اکنون ما در جامعه ای زندگی می کنیم که هر کس از آزادی رای و اندیشه برخوردار است و این مسئله نمود بیشتری دارد که چه پوششی با چه رنگی را استفاده کنیم تا پا از حدود الهی فراتر ننهیم.

بدیهی است که ائمه معصومین از این نیاز بشر غافل نبوده اند و آموزه های ارزشمندی را با سعادت ما بیان نموده اند. در این مختصر در نظر داریم به مهم پردازیم که با توجه به گستره عظیمی که اسلام دارد و تاثیرات روانی و روحی که رنگها بر انسان ها می گذارند و اهمیت بسیار زیاد پوشش باید از چه نوع رنگی در پوشش استفاده کنیم.

چکیده

بشر در طول تاریخ پر فراز و نشیب خود همواره در تلاش بوده که خود را از آفتها و آسیبهای پیرامون خود در امان بدارد. در این بین او برای حفظ امنیت خود و جامعه از پوشش استفاده کرده است. البته پس از اسلام نیز پوشش به عنوان یک مهم برای انسان مطرح بوده است. اکنون پس از گذشت سالیان متمادی این پرسش هنوز مطرح است که پوشش چرا؟ از آنجا که انسان موجودی اجتماعی است باید بررسی کرد که این پوشش چه تاثیری بر روند زندگی فردی و اجتماعی او دارد و تا امروزه که چشمان مردم از رنگهای متنوع متلالمو است باید این پوشش چه رنگی داشته باشد که زندگی فردی و گروهی هم نوعان و خود را در امان بدارد. در این پژوهش کوتاه در نظر داریم که به این بپردازیم که با توجه به اهمیت موضوع اجتماع و فرد در دین مبین اسلام چه بپوشیم که لباس شهرت نباشد.

کلید واژه: پوشش ، حفظ امنیت، رنگ، اسلام، لباس شهرت

نتیجه گیری

حجاب و پوشش زن یکی از احکام ضروری اسلام به شمار می رود. مراد از حجاب اسلامی ، پوشش و حریم قائل شدن در معاشرت زنان با مردان نامحرم در زمینه های مختلف مثل حرف زدن ، نگاه ، راه رفتن و نحوه پوشش است . هر چه عفت درونی و باطنی بیشتر باشد باعث حجاب و پوشش ظاهری بیشتر و بهتر در مواجهه با نامحرم می گردد. یکی از مهم ترین و اساسی ترین ابعاد حجاب ، حجاب درونی و باطنی و ذهنی است که فرد را در مواجهه با گناه و فساد ، از عقاید و ایمان راسخ درونی برخوردار می کند و اساسا این حجاب ذهنی و عقیدتی ، به منزله سنگ بنای دیگر حجاب هاست . بهترین زینت معنوی انسان تقواست که سبب پیشرفت معنوی انسان می شود انسان را از گناه و سختی عذاب ، محافظت می کند و عیوب و نقایص انسان در پوشش و حصن تقوا پوشانیده می شود. در کل اسلام با رنگ های مختلف برای پوشش مخالف نیست به شرطی که مورد جلب توجه نامحرمان نشود . آنچه از روایت به دست می آید اینکه جمال و زیبایی امری پسندیده است و به همین قیاس استفاده از لباس زیبا به عنوان یک نعمت الهی شایسته محسوب می شود .

منابع

۱. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۱۸، ص ۱۳۲.
۲. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۵، ص ۱۷۶ و ۲۰۱.
۳. اقتباس از مأخذ پیشین، ج ۱۱، ص ۲۴۸.
۴. همان، ج ۳، ص ۲۸.
۵. اقتباس از همان مأخذ، ج ۵، ص ۱۹۵.
۶. فرهنگ فارسی معین، ج ۲، ص ۱۶۷۷.
۷. تاج العروس، ماده لون
۸. لسان العرب، ج ۱۲، ص ۳۶۷
۹. مجمع البحرین، با تعلیقات محمد عادل، نشر فرهنگ اسلامی، ج ۲، ربع ۴، ص ۱۵۵.
۱۰. رک: مفردات راغب اصفهانی، تحقیق محمد سید گیلانی، نشر مرتضویه، ص ۴۵۷.
۱۱. المیزان، ج ۱، ص ۳۱۳ - ۳۱۵.
۱۲. کشف الاسرار، ج ۱، ص ۳۸۱ - ۳۸۲ و ۳۸۷.
۱۳. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۵، ص ۲۰۵.
۱۴. مجمع البحرین، ماده «ذ، ر، أ.»
۱۵. مجمع البیان، دارالمعرفه، ج ۳، ص ۵۴۳.
۱۶. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۵، ص ۱۷۶ و ۱۷۷.
۱۷. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۱۱، ص ۲۴۸ و ۲۷۳.
۱۸. رنگ و تربیت، صفحات ۱۵ الی ۲۵ و ۶۶.

۱۹. روانشناسی رنگ‌ها، ص ۹۰.
۲۰. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۱۸، ص ۱۳۰.
۲۱. حلیه المتقین، ص ۵ و ۷۷.
۲۲. رنگ و تربیت، ص ۵۴ و ۶۹ و ۸۱.
۲۳. اولین دانشگاه و آخرین پیامبر، ج ۱۸، ص ۶۳ و ۷۱ و ۶۵.
۲۴. تاریخ لباس، روت ترنر ویل کاکس ص ۵۳
۲۵. تاریخ پوشاک ایرانیان از ابتدای اسلام تا حمله ی مغول، ص ۱۵
۲۶. تاریخ پوشاک اقوام ایرانی
۲۷. تاریخچه پوشش سر در ایران، ص ۷۱ و ۷۸، پیشین
۲۸. تاریخ اجتماعی ایران، ص ۷۳؛ رواندی، ج هفتم، پیشین
۲۹. ر. ک. به کتاب تاریخچه پوشش سر در ایران ص ۶۷ پیشین
۳۰. قاموس قرآن، به نقل از: المنار، ۳ / ۳۸۴
۳۱. المیزان، ۵ / ۳۱۲.
۳۲. مفردات راغب القرآن / ۲۵۳
۳۳. اقرب الموارد، ۱ / ۵۹۳.
۳۴. مونات / ۲۱۴
۳۵. لسان العرب، ۵ / ۳۸۸
۳۶. التحقیق فی کلمات القرآن، ۴ / ۲۵۴
۳۷. اقرب الموارد، ۱ / ۳۲۱
۳۸. بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۳۶ / عیون الاخبار، ج ۲، ص ۹۷. بحار الانوار، ج ۸ / ۳۰۹ و جلد ۱۰۳ /
۲۴۵. بحار الانوار، ج ۱۰۳، باب ۶۱ و ۶۲ و بحار الانوار، ج ۱۰۴، باب ۹۱.

۳۹. اقل السادات سیده فاطمه علامه - حجاب فاطمی، ج ۱، ص ۵۶
۴۰. وسائل الشیعه، ج ۲، ص ۸۷۶
۴۱. ترجمه لهوف، سید بن طاووس، سوگنامه سالار شهیدان، علیرضا رجالی تهرانی
۴۲. ترجمه نفس الهموم، ص ۲۲۱
۴۳. حجاب در ادیان الهی، ص ۱۰۷
۴۴. وسائل الشیعه، جلد ۱۴، ص ۱۴۲ و ۱۷۱
۴۵. فروع کافی، ج ۵، ص ۱۵۱۹
۴۶. تفسیر قرطبی، ج ۱۴، ص ۲۲۴
۴۷. علل الشرایع، ص ۶۰۲
۴۸. وسایل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۱۴؛ حجاب در ادیان الهی، ص ۹۵
۴۹. کنز العمال، ج ۱۶، ص ۳۸۳، شماره ۴۵۰۱۳ و مانند آن ج ۱۶، ص ۴۰۱
۵۰. نوارد راوندی، ص ۳۷، بحار الانورا، جلد ۱۰۳، ص ۲۵۰
۵۱. مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۲۴۴
۵۲. محمد مهدی اشتهازدی، پوشش زن در اسلام، ص ۱۰۴
۵۳. نور الشافی فی الفقه الشافعی
۵۴. محمد دشتی، نهج البلاغه
۵۵. میزان الحکمه، ج ۴، ص ۲۲۶
۵۶. غرر الحکمه و درر الکلم
۵۷. الحکم الزاهره، ج ۱ / ص ۳۰۱
۵۸. سفینه البحار ۲ / ۲۹۸
۵۹. ر.ک: مصطفوی، انسانیت از دیدگاه اسلامی، ص ۱۲۹

۶۰. زن ایرانی به روایت سفرنامه نویسان خارجی، ص ۱۴۷